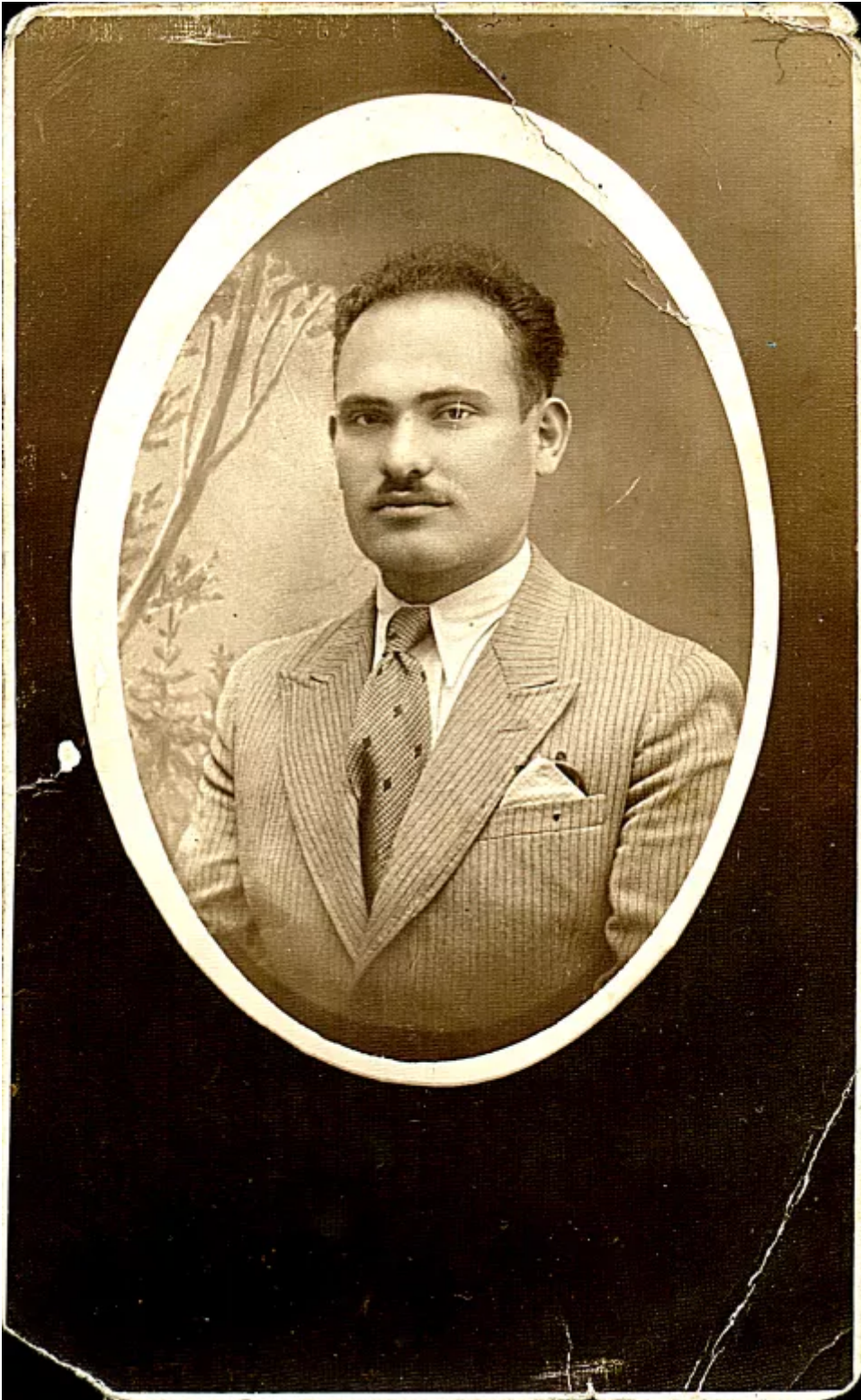

Klein József

Ő Jóska, a bátyám (Klein József), aki szobafestő és mázoló. A kép 1929-ben készült Mezőkövesden fényképésznél.

Jóska nagyon jópofa ember volt. Sokat viccelt, és udvarolt Miskolcon egy lánynak. Már úgy volt, hogy elveszi, a lány el is jött hozzánk. Nem lánynézőbe, legénynézőbe. Látogatóba jött a fiú szüleihez. Nálunk is volt, és adott (a báty) a lánynak egy fényképet, ezt a fényképet. Aztán

valahogy a parti visszament. A lány mérges volt, ráírta a fényképre, hogy elég nagy a feje, búsuljon a ló, egy szobafestőért búsulni nem való! És visszaküldte neki a képet. Egyébként jól járt (báty), mert egy nagy aranyos feleséget talált magának.

A bátyám, a Jóska önkéntes tűzoltó is volt, és voltak ünnepek, március 15-e, és akkor felvonultak a tűzoltók, meg a pártok. És a véletlen úgy adta, hogy a tűzoltók pont a nyilasok mellett álltak. Mikor a nyilas meglátta a bátyámat, kiköpött előtte. A bátyám meg oda se legyintett, észre se vette. Nem csinált belőle ügyet.

Különösebb konfliktus nem volt zsidók és katolikusok között Mezőkövesden. Az elesetteket a zsidók segítették anyagilag is, amíg tudták, de később már nem nagyon tudtak segíteni, mert örültek, hogyha megéltek. Aztán jöttek a zsidótörvények [lásd: zsidótörvények Magyarországon], és elvettek mindent a zsidóktól. A bátyámnak is volt egy nagy divat- és rövidáru üzlete a Fő utcán, egy hatalmas nagy üzlet tele áruval. Mindent elvettek. A másik bátyámnak, Istvánnak tűzifa-kereskedése volt, a Jóska bátyám szobafestő-mázoló volt, neki csak ezek a sablonok meg kefék meg létrák meg vésők, ilyenek voltak, amik a mesterségéhez kellett. De minden eltűnt.

Megalakult a nyilas párt az 1930-as évek vége felé, úgy 1938-39-ben [lásd: Nyilaskeresztes Párt]. A nyilasok szemtelenkedtek meg azoknak a gyerekei. Amúgy, legalábbis a mi környékünkön, rendes szomszédok voltak. Minden szüret után egy nagy vödör szőlőt hoztak nekünk, egy korsó mustot, méhészettel is foglalkoztak, mézet is adtak. Szóval nagyon jó szomszédjaink voltak. Ők keresztények voltak, teljesen körbe voltunk véve keresztényekkel. Tőlünk messzebbre lakott egy fűszeres, a Treuer, annak is volt 3 lánya. Ők még messzebb laktak, kijebb a Fő utcától, mint mi. De ott a közvetlen szomszédjainkban csak keresztények laktak. Ha baj volt a lovukkal, apukát áthívták, segített, meggyógyította. Úgy hálálták meg, hogy adtak egy szakajtó kukoricát. Vagy például nálunk nagy divat volt a szotyolázás. Akkor már nekünk nem volt földünk, mentünk a szomszédba, hol az egyikbe, hol a másikba csépelni a kukoricát, és mindig kaptunk. Szóval szerettek minket, együtt játszottunk a szomszéd gyerekekkel is. Köztünk nem volt olyan, hogy te zsidó vagy, te keresztény.